

วาระเพื่อพิจารณา

ด่วนมาก

ที่ กก 0903/7052

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 4690
วันที่ 11 ก.ค. 2540 14/30

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10100

สพ. 1717 4/12
วันที่ 15.05.40
เวลา 15.05 น.

14 กรกฎาคม 2540

เรื่อง การจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) เอกสารข้อมูลประกอบการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ จำนวน 100 ชุด
2) เอกสารแนวทางการเพิ่มทุนและจัดจำหน่ายหุ้นโดยการปรับปรุง บริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด เป็นบริษัทสายการบินเรือแห่งชาติ จำนวน 100 ชุด 18 มี

1. เรื่องเดิม

1.1 นโยบายรัฐบาล รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2539 ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการพาณิชย์นาวี มีสาระสรุปได้คือ

1.1.1 การค้าภายในประเทศและต่างประเทศ ให้เสริมสร้างศักยภาพของประเทศ ในการแข่งขันกับต่างประเทศด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การขนส่ง และการตลาด ส่งเสริม ภาควิชาการที่มีความสำคัญต่อการค้าและการลงทุน ปรับปรุงกฎ ระเบียบทางธุรกิจให้เป็นสากล และ สะดวกคล่องตัว

1.1.2 การขนส่งทางน้ำ ให้มีการส่งเสริมพาณิชย์นาวีอย่างจริงจัง พื้นฟูระบบการ ขนส่งชายฝั่งทะเล และสนับสนุนกิจการเรือ รวมทั้งบุคลากรด้านพาณิชย์นาวีให้เพียงพอและได้ มาตรฐานสากล

1.2 นโยบายกระทรวงคมนาคม

เพื่อสนองตอบนโยบายของรัฐบาลในเรื่องพาณิชย์นาวี กระทรวงคมนาคมได้มี นโยบายให้จัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ เพื่อให้มีกองเรือที่เข้มแข็ง สามารถสนับสนุนการส่งออก ของประเทศและช่วยลดการขาดดุลค่าระวางอีกด้วย

1.3 กระทรวงคมนาคมได้ออกคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ 11/2540 ลงวันที่ 13 มกราคม 2540 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่รวบรวมข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพาณิชย์ เพื่อใช้ประกอบการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการจัดตั้งสายการบินเรือพาณิชย์ไทย และพิจารณาเสนอแนะแนวทางการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติที่เหมาะสม เพื่อกระทรวงคมนาคมพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

1.4 คณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติได้ศึกษา พิจารณาประเด็นการขนส่งทางทะเลของไทยและของโลก ได้แก่ สถานการณ์ ปัญหา มาตรการและสิทธิประโยชน์ที่เรือไทยได้รับและเรือต่างชาติได้รับ โดยเฉพาะเรือของประเทศในกลุ่มอาเซียน ความจำเป็นเร่งด่วนของการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ รูปแบบและแนวทางการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ ผลการดำเนินงานปรากฏรายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 (เอกสารข้อมูลประกอบการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ)

1.5 รูปแบบและแนวทางการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ สรุปได้ ดังนี้

1.5.1 รูปแบบการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ อาจมี 3 รูปแบบ คือ (1) ตั้งบริษัท Holding Company (2) ตั้งบริษัทใหม่ หรือ (3) ปรับปรุงบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด (บริษัทเดินเรือของรัฐบาล 100%)

รูปแบบที่ (1) ยังไม่เหมาะสมในระยะเริ่มต้นเนื่องจากเป็นเรื่องยุ่งยากต้องลงทุนสูงมากที่บริษัทแม่และกระจายทุนไปให้บริษัทลูก

รูปแบบที่ (2) สมาคมเจ้าของเรือไทยเป็นแกนการจัดตั้งบริษัทใหม่โดยเจ้าของเรือไทยถือหุ้นไม่น้อยกว่า 51% และรัฐบาลถือหุ้นไม่น้อยกว่า 26% (รายละเอียดตาม บทที่ 5 ของเอกสารที่ส่งมาด้วย 1)

รูปแบบที่ (3) การปรับปรุง บทด. โดยการแปรรูปให้เป็นบริษัทเอกชน มีภาครัฐได้แก่ บทด. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ (ถ้ามี) ถือหุ้น 26%-49% ใช้วิธีการเพิ่มทุน (รายละเอียดตามบทที่ 5 ของเอกสารที่ส่งมาด้วย 1)

1.5.2 สิทธิประโยชน์สำหรับสายการบินเรือแห่งชาติ

(1) สนับสนุนให้เป็นผู้ประกอบการทำเทียบเรือที่ทำเรือ

แหลมฉบัง คือ ให้เช่าท่าเทียบเรือ 1 ท่า ในโครงการขยาย
ทลล. ขั้นที่ 2 โดยไม่ต้องประมูลแข่งขัน และให้เสียค่าเช่า
ในอัตราที่เหมาะสม

(2) สนับสนุนให้เช่า ICD ของการรถไฟแห่งประเทศไทย 1 ท่า

โดยไม่ต้องประมูลแข่งขันและให้เสียค่าเช่าในอัตราที่
เหมาะสม

- (3) สนับสนุนให้บริษัทสายการบินเรือแห่งชาติเพียงรายเดียว
ได้รับขนสินค้าที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงพาณิชย์ ได้
แก่สินค้าที่มีการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนระหว่างรัฐบาลไทย
กับรัฐบาลต่างประเทศและสินค้าต่างตอบแทน และ
สนับสนุนให้ขนส่งสินค้าราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตาม
มติคณะรัฐมนตรีที่เคยให้แก่ บทด. บริษัท ยูนิเทคไทย
ชิปปิ้ง จำกัด และ รสพ. รวมถึงการสนับสนุนให้
รัฐวิสาหกิจถือหุ้นในสายการบินเรือแห่งชาติด้วย
- (4) สนับสนุนให้ขนน้ำมันและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของการปิโตร
เลียมแห่งประเทศไทย
- (5) สนับสนุนให้เป็นผู้ประกอบการสถานีบรรจุสินค้าตู้ (ICD)
โดยเป็นศูนย์รวมและกระจายสินค้าตู้ในแม่น้ำเจ้าพระยา
เช่น บริเวณอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อ
ประกอบธุรกิจการลำเลียงตู้คอนเทนเนอร์เข้า-ออก ทั้งท่า
เรือกรุงเทพและท่าเรือแหลมฉบัง
- (6) สนับสนุนให้บริษัทสายการบินเรือแห่งชาติสามารถเช่าเรือ
ต่างประเทศมาเสริมระวางสำหรับการขนส่งสินค้าของ
รัฐบาลในเส้นทางต่าง ๆ ที่ทางราชการกำหนดให้ต้องใช้
เรือไทยบรรทุกสินค้าซึ่งสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิที่ บทด.
เคยได้รับเดิม ทั้งนี้เพื่อความคล่องตัวในช่วงระยะเริ่ม
ดำเนินการพัฒนากองเรือ
- (7) สนับสนุนการหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ
- (8) สนับสนุนให้เป็นผู้ประกอบการท่าเรือในที่ดินของการ
รถไฟแห่งประเทศไทยที่จังหวัดสงขลา

1.6 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2540 กำหนดให้รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ จัดทำ
แผนแปรรูปเพื่อเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในรัฐวิสาหกิจซึ่งบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด อยู่ในข่ายที่จะ
ต้องดำเนินการโดยกระจายหุ้นหรือร่วมทุนกับภาคเอกชนให้พ้นจากการเป็นรัฐวิสาหกิจ

1.7 ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ ครั้งที่
3/2540 วันที่ 29 เมษายน 2540 ได้พิจารณาแนวทางการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติที่มีสมาคม
เจ้าของเรือไทยเป็นแกนนำและบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด เป็นแกนนำ โดยคำนึงถึงมติคณะ
รัฐมนตรีในข้อ 1.6 และมีมติให้จัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติโดยปรับปรุง บริษัท ไทยเดินเรือทะเล

จำกัด และให้สัดส่วนการถือหุ้นภาครัฐและเอกชนเป็นร้อยละ 30:70 โดยสัดส่วนร้อยละ 70 ของภาคเอกชนจะประกอบด้วยบริษัทเรือไทย กลุ่มธุรกิจเอกชน ผู้ให้บริการ สถาบันการเงิน ผู้บริหาร หรือพันธมิตรธุรกิจ (strategic partner) และอื่น ๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไป

1.8 คณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีได้พิจารณาเรื่องการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ 2/2540 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2540 มีมติดังนี้

(1) เห็นควรให้ความเห็นชอบการปรับปรุงบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด เป็นบริษัทสายการบินเรือแห่งชาติ โดยให้มีสัดส่วนการถือหุ้นภาครัฐและภาคเอกชนเป็นร้อยละ 30:70 ทั้งนี้ สัดส่วนร้อยละ 70 ของภาคเอกชนนั้นจะประกอบด้วยบริษัทเรือไทย กลุ่มธุรกิจเอกชน ผู้ให้บริการ สถาบันการเงิน ผู้บริหารหรือพันธมิตรธุรกิจ (strategic partner) และอื่น ๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไป ตามมติคณะกรรมการพิจารณาการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ

(2) ขอให้กระทรวงการคลังและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติศึกษาความเหมาะสมของสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ลงทุนต่างประเทศ (strategic partner) และหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าร่วมลงทุนรวมทั้งศึกษาวิเคราะห์เหตุผลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่จะช่วยสนับสนุนและเป็นแรงจูงใจให้ผู้สนใจร่วมลงทุนเห็นถึงศักยภาพความมั่นคงของสายการบินเรือแห่งชาติในอนาคต เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย

(3) ขอให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีรายงานกระทรวงคมนาคมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และแจ้งมติตาม (2) ให้กระทรวงการคลังและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการต่อไป (สำนักงานฯ ได้แจ้งทั้งสองหน่วยงานแล้ว)

1.9 บริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด ได้เสนอแนวทางเพิ่มทุนและจัดจำหน่ายหุ้น โดยการปรับปรุงบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด เป็นสายการบินเรือแห่งชาติมาตามหนังสือ ที่ บทด. 10/554 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2540 (รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 2) โดยมีข้อเสนอเกี่ยวกับแผนการเพิ่มทุน การกระจายหุ้นและราคาเสนอขาย โครงสร้างของผู้ถือหุ้นภายหลังการเพิ่มทุน คุณสมบัติของกลุ่มผู้สนใจร่วมลงทุนและหรือบริหารงาน ข้อปฏิบัติของผู้ร่วมทุน เงื่อนไขการเข้าร่วมทุนและหรือบริหารงาน รวมทั้งวิธีการจำหน่ายและจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน

2. ความเห็น

2.1 กระทรวงคมนาคมเห็นว่า

2.1.1 การจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติจะเป็นการสนองนโยบายรัฐบาลในการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต ด้านบริการการ

ขนส่ง รวมตลอดถึงเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาการพาณิชย์ซึ่งถูกละเลยมาเป็นเวลานาน ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดให้การจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติเป็นแนวทางการพัฒนาพาณิชย์ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ด้วย การจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติยังเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจในภาพรวม เนื่องจากการขนส่งทางทะเลเป็นฐานสนับสนุนการส่งออก ซึ่งเศรษฐกิจของประเทศพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศ ถึงกว่าร้อยละ 70 ทั้งเป็นการเสริมสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่คนไทย เนื่องจากอาชีพการขนส่งทางทะเลและกิจการที่เกี่ยวข้องยังไม่มีเป็นที่ยอมรับและรู้จักมากนักทั้ง ๆ ที่เป็นแหล่งอาชีพและรายได้ที่สร้างเงินและงานในหลายประเทศ และยังมีประโยชน์ที่จะได้รับการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถในการบริหารกองเรือพาณิชย์ให้ทัดเทียมกับต่างชาติอีกด้วย

2.1.2 การจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติมีประโยชน์ ดังนี้

- (1) เป็นกลไกเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของกองเรือพาณิชย์ไทย (catalyst) โดยทำหน้าที่เป็นแกนนำหรือผู้นำให้เกิดการแข่งขันในตลาดเชิงธุรกิจเพื่อนำไปสู่การแข่งขันเสรีในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีกองเรือพาณิชย์ของตนเองเพื่อให้มีต้นทุนบริการขนส่งถูกและเป็นผู้นำกำหนดราคาค่าระวางขนส่ง
- (2) ลดการพึ่งพาเรือต่างชาติ และเป็นศูนย์กลางการต่อรองกับเรือต่างชาติ (break cartel) เพื่อให้เรือไทยมีบทบาทในการขนส่งสินค้ามากขึ้น
- (3) ทำให้เกิดความมั่นคงและเสถียรภาพทางการขนส่ง (security and stability) เป็นการสร้างเกียรติภูมิของประเทศและเป็นส่วนสนับสนุนความมั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ เช่น ยามสงคราม
- (4) ช่วยสร้างความแข็งแกร่งทางการค้าระหว่างประเทศเพื่อการส่งออก และนำเข้าสินค้ามีต้นทุนถูก
- (5) ทำให้สามารถให้บริการแข่งขันกับต่างประเทศได้ โดยเฉพาะการลงทุนซื้อเรือขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง เพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด (economy of scale)

2.1.3 การจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติเป็นความจำเป็นรีบด่วนและวิธีการแปรรูปบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด เป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดโดยสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2540 ที่ต้องการให้เอกชนมีบทบาทในรัฐวิสาหกิจมากขึ้นและให้รัฐวิสาหกิจจัดทำแผนการแปรรูปให้เสร็จใน 60 วัน ซึ่งบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด ได้จัดทำแนวทางการเพิ่มทุนและจำหน่ายหุ้นแล้ว (รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

3. ข้อพิจารณา

3.1 สมควรดำเนินการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติด้วยการปรับปรุงบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด โดยการเพิ่มทุนให้ภาครัฐถือหุ้นส่วนน้อยและภาคเอกชนถือหุ้นส่วนใหญ่เพื่อเป็นการแปรรูปบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด ให้พ้นจากการเป็นรัฐวิสาหกิจตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2540

3.2 ในการจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติมีความจำเป็นต้องได้รับสิทธิประโยชน์ในระยะเริ่มต้นไม่เกิน 5 ปี รวม 8 ประการ ตามข้อ 1.5.2 ที่คณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวิได้เห็นชอบแล้ว

3.3 การดำเนินการปรับปรุงบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด ตามข้อ 3.1 ข้างต้นจำเป็นต้องมีการประเมินราคาทรัพย์สินของบริษัท มีแผนการเพิ่มทุน แนวทางการจัดสรรและกระจายหุ้นให้แก่ภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ รวมทั้งราคาหุ้นที่จะเสนอขายและวิธีจำหน่ายหุ้น ฯลฯ ด้วย จึงสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อดำเนินการต่อไปให้แล้วเสร็จโดยด่วน ประกอบด้วย

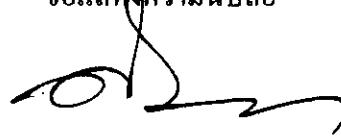
1. รองปลัดกระทรวงคมนาคม (ด้านการขนส่งทางน้ำ)	เป็นประธานกรรมการ
2. ผู้แทนกระทรวงการคลัง	เป็นกรรมการ
3. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวิ	เป็นกรรมการ
4. รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
5. รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	เป็นกรรมการ
6. คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เป็นกรรมการ
7. ผู้แทนบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	เป็นกรรมการ
8. ผู้แทนสถาบันการเงินจากภาคเอกชน	เป็นกรรมการ
9. ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
10. ผู้อำนวยการบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด	เป็นกรรมการ
11. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการขนส่งและสื่อสาร	เป็นกรรมการและ
สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	เลขานุการ

4. ข้อเสนอ

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางการจัดตั้งสายการเดินเรือแห่งชาติและให้สิทธิประโยชน์ ตามข้อ 3.1 และ 3.2 ตามลำดับ และอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามข้อ 3.3 ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุจิตน์ ลิप्तกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เสนอ ต.ร.ม. พิจารณา

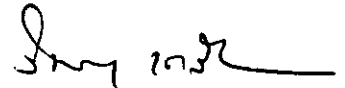
พ.๑๐๓

(นายวิฑูรย์ อภิชาติ)
ร.ม.

๑๕ ก.ค. ๒๕๔๐

กราบเรียน ร.ม.

โดยที่ในร่าง 15 ก.ค. 40
ซึ่งเรื่องในชุดเดียวกัน 15 ก.ค. 40
จึงสมควรนำเรื่อง 15 ก.ค. 40
15 ก.ค. 40 ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี

กองวิจัยและวางแผน

โทร. 2819367

โทรสาร 2800563

11/12
(1622)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1

**เอกสารประกอบข้อมูล
การจัดตั้งสายการบินเรือแห่งชาติ**

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี

พฤษภาคม 2540

เอกสาร

แนวทางการเพิ่มทุนและจัดจำหน่ายหุ้น
โดยการปรับปรุงบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด
เป็นบริษัทสายการเดินเรือแห่งชาติ